

UCHWAŁA NR XXXV/157/17

RADY GMINY HAJNÓWKA

z dnia 22 września 2017r.

w sprawie przyjęcia Stanowiska instytucji samorządowych regionu Puszczy Białowieskiej w sprawie propozycji korekty obszarów strefowych Obiektu Światowego Dziedzictwa UNESCO – Białowieża Forest (w części polskiej Obiektu), zgłaszanych przez Nadleśnictwa: Białowieża, Browsk i Hajnówka oraz Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Białymstoku

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt. 2 Regulaminu Rady Gminy Hajnówka stanowiącego załącznik Nr 2 do Statutu Rady Gminy stanowiącego załącznik do uchwały Nr XXXIV/147/17 Rady Gminy Hajnówka z dnia 29 sierpnia 2017r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Hajnówka (Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 3337 z 6 września 2017r.) Rada Gminy Hajnówka uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się stanowisko instytucji samorządowych regionu Puszczy Białowieskiej w sprawie propozycji korekty obszarów strefowych Obiektu Światowego Dziedzictwa UNESCO – Białowieża Forest (w części polskiej Obiektu), zgłaszanych przez Nadleśnictwa: Białowieża, Browsk i Hajnówka oraz Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Białymstoku, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Jarosław Kot

STANOWISKO

**instytucji samorządowych regionu Puszczy Białowieskiej
w sprawie propozycji korekty obszarów strefowych Obiektu Światowego Dziedzictwa
UNESCO – Białowieża Forest (w części polskiej Obiektu), zgłaszanych przez:
Nadleśnictwa: Białowieża, Browsk i Hajnówka oraz Regionalną Dyрекcję
Lasów Państwowych w Białymstoku**

21 września 2017r.

W dniu 21 września przedstawiciele samorządów regionu Puszczy Białowieskiej uczestniczyli w spotkaniu zorganizowanym przez lokalne organy Lasów Państwowych (Nadleśnictwa: Białowieża, Browsk, Hajnówka i Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Białymstoku), związanym z dalszym funkcjonowaniem Obiektu Światowego Dziedzictwa UNESCO – Białowieża Forest (w polskiej części Obiektu)

Ustalono co następuje:

1. Samorządy lokalne, będące instytucjami odpowiedzialnymi za sprawy publiczne i jednocześnie będące najważniejszymi przedstawicielami i wyrazicielami głosu lokalnego społeczeństwa wyrażają zadowolenie, iż zostały zaproszone do uczestnictwa w koniecznym procesie naprawy funkcjonowania Obiektu Światowego Dziedzictwa UNESCO – Białowieża Forest.
2. Obiekt w obecnym kształcie został powołany bez uzyskania opinii samorządów i tym samym bez przeprowadzenia konsultacji społecznych, które są niezbędne do jego prawidłowego funkcjonowania. Powyższe spowodowało, że obecnie Obiekt w części objętej administrowaniem przez Nadleśnictwa: Białowieża, Browsk i Hajnówka, nie respektuje praw samorządów i mieszkańców, wynikających z zapisu Art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz Art. 3 Europejskiej Karty Samorządu Terytorialnego i te kwestie powinny ulec zmianie.
3. Proponowana przez Lasy Państwowe (Nadleśnictwa: Białowieża, Browsk, Hajnówka i Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Białymstoku) korekta stref Obiektu Światowego Dziedzictwa UNESCO – Białowieża Forest (w jego polskiej części), jest dobrym krokiem w kierunku naprawy i wskazania sposobu zarządzania obszarem, przy współudziale samorządów.
4. Samorządy żywotnie związane z Puszcą Białowieską popierają wniosek o skorygowanie obszarów strefowych Obiektu Światowego Dziedzictwa UNESCO – Białowieża Forest, polegający na utworzeniu trzech obszarów strefowych, mianowicie:

Obszar I – który obejmie obszar ochrony ścisłej Białowieskiego Parku Narodowego o powierzchni około 6 tys. ha (11% powierzchni Obiektu).

Obszar II – obejmie obszar tzw. ochrony częściowej tj. rezerwaty przyrody oraz część wskazaną przez Białowieski Park Narodowy o powierzchni około 16 tys. ha (28% powierzchni Obiektu). W tej strefie przewiduje się działania wynikające z planów ochrony lub zadań ochronnych określonych dla poszczególnych rezerwatów przyrody, planu zadań ochronnych (PZO) dla obszaru Natura 2000, których realizacja będzie następowała w uzgodnieniu z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska. Priorytetem działań będzie zawsze zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i pożarowego, jako elementu niezbędnego dla zapewnienia bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzi. Będą w niej prowadzone remonty, konserwacja i modernizacja infrastruktury edukacyjnej, turystycznej i drogowej (również w porozumieniu z RDOŚ). Na obszarach, gdzie nie będzie występowało zagrożenie powodowane martwymi stojącymi drzewami, będą one udostępniane dla nauki, turystyki i edukacji oraz dopuszczony będzie zbiór grzybów i owoców runa leśnego.

Obszar III – obszar ochrony czynnej, obejmujący prawie wszystkie pozostałe tereny obiektu o powierzchni około 35 tys. ha (61% powierzchni Obiektu). Zasady działania na tym obszarze będą oparte o realizację zapisów planu urządzenia lasu Nadleśnictw: Białowieża, Browśk, Hajnówka, oraz plan zadań ochronnych obiektu NATURA 2000 Puszcza Białowieska PLC200004. Podstawą będą działania z zakresu ochrony czynnej, a priorytetem zawsze będzie zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i pożarowego. Realizowana będzie gospodarka leśna, łowiecka, udostępnienie dla badań naukowych, udostępnienie turystyczne i edukacyjne, remonty, konserwacja i modernizacja infrastruktury edukacyjnej i turystycznej, utrzymywanie i modernizacja dróg, dopuszczony zbiór grzybów i owoców runa leśnego.

5. Aktualny stan lasów Puszczy Białowieskiej jest skomplikowany, gradacja kornika drukarza doprowadziła do procesu zamierania drzewostanów na powierzchni ponad 7 tys. ha. Wprowadzone w 2017 r. (Decyzją 51 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych) uregulowania prawne pozwalają na działania związane z usuwaniem zamierających i martwych drzew świerkowych, bez względu na wiek drzewostanów, dają nadzieję na zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i pożarowego w Puszczy oraz na zahamowanie procesu zamierania i tym samym ratowanie i restytucję siedlisk przyrodniczych.
6. W wyniku gradacji kornika drukarza, w Puszczy Białowieskiej, tylko od połowy roku 2012 do 18.09.2017r. wyznaczono 1112 tys. szt. Św zasiedlonych (ponad 1,4 mln m³). Usunięto dotychczas jedynie 247 tys. szt. – tj. 22% (masowo wynosi to ok. 252 tys. m³ – tj. 17,8%). Działania są ukierunkowane na usuwanie martwych i zamierających świerków. Drzewa żywe, zwłaszcza w drzewostanach tzw. ponad 100-letnich nie są usuwane (za wyj. zagrażających bezpieczeństwu, zgodnie z przepisami BHP). Prowadzonego zakresu prac w żadnym wypadku nie można określać mianem „dewastacji, czy wycinki puszczy”. Działania Lasów Państwowych nie mają nic wspólnego z „kierowaniem się zyskiem oraz produkcyjnymi zasadami gospodarki leśnej”, jak twierdzą organizacje pozarządowe. Wynikają one przede wszystkim z występującej od kilku lat w Puszczy Białowieskiej ogromnej gradacji kornika drukarza, która zagraża dalszemu istnieniu drzewostanów świerkowych. Jedyną, znaną naukom leśnym i skuteczną metodą walki z kornikiem i ograniczaniem jego gradacji jest usuwanie drzew zasiedlonych. **Należy zaznaczyć, że chore i osłabione przez korniki oraz martwe drzewa zagrażają bezpieczeństwu ludzi odwiedzających puszcę i w niej pracujących (ich pozostawianie musi skutkować wprowadzeniem zakazu wstępu do lasu ze względów bezpieczeństwa).**
7. **Należy pamiętać, że zgodnie z Art. 35 Ustawy o lasach „nadleśniczy prowadzi samodzielnie gospodarkę leśną w nadleśnictwie na podstawie planu urządzenia lasu oraz odpowiada za stan lasu”. Obowiązkiem leśników jest utrzymanie trwałości i odpowiedniej kondycji powierzonych ich opiece lasów. Odpowiadają za bezpieczeństwo przebywających w nich ludzi, za siedliska i gatunki chronione prawem europejskim.** Podjęte działania pozwalają na stopniowe polepszanie i sukcesywne zapewnianie bezpieczeństwa publicznego. Należy w tym miejscu jednoznacznie podkreślić, że prace te nie stoją w sprzeczności z aktualnie obowiązującym Planem Zadań Ochronnych dla Puszczy Białowieskiej, natomiast sprawy związane z bezpieczeństwem publicznym i pożarowym mają zdecydowanie wyższy status. Działania nie stoją również w sprzeczności z zachowaniem Obiektu Światowego Dziedzictwa UNESCO, gdyż nie mają charakteru użytkowania planowego i są jedynie działaniami ratowniczymi. Czynna ochrona przyrody jest konieczna dla zachowania i zapobiegania degradacji siedlisk przyrodniczych, chronionych w Unii Europejskiej w ramach Programu NATURA 2000.
8. Lasy Państwowe spowodowały, że zainicjowano i będą realizowane zadania w zakresie odnowień powierzchni pokłeskowych, w różnych formach, zależnie od sytuacji i potrzeb (naturalne lub sztuczne poprzez siew lub sadzenie, na terenach ochrony czynnej). Ich celem jest odtworzenie i ochrona cennych siedlisk przyrodniczych. Prace będą ukierunkowane przede wszystkim na zapewnienie odpowiedniego udziału dębu i innych gatunków liściastych na dominujących w Puszczy siedliskach łąkowych.
9. Zainicjowana w 2016r. inwentaryzacja zasobów przyrodniczych Puszczy Białowieskiej pozwala na prowadzenie monitoringu, z uwzględnieniem bardzo różnych aspektów, w tym wpływu różnych form ochrony przyrody na zachowanie różnorodności biologicznej. Wyniki inwentaryzacji będą uwzględniane przy planowaniu dalszych działań na poszczególnych obszarach

10. Biorąc pod uwagę wyniki prowadzonej inwentaryzacji Puszczy Białowieskiej, jak również dowody wielowiekowej koegzystencji ludzi zamieszkujących ten obszar, dbających o jego stan, należy stwierdzić jednoznacznie, że Puszcza Białowieska stanowi doskonały przykład obiektu dziedzictwa zarówno przyrodniczego, jak i kulturowego. W związku z powyższym winny zostać podjęte działania w kierunku zmiany statusu Obiektu Światowego Dziedzictwa – Białowieża Forest, na Kulturowo – Przyrodniczy.
11. Aktualnie ponad 45% powierzchni Puszczy Białowieskiej (w tym: Białowieski Park Narodowy, rezerваты, lasy referencyjne) jest poddanych tzw. „ochronie biernej”, która polega przede wszystkim na obserwacji naturalnych procesów. Samorządy stoją na stanowisku, że pozostała część Puszczy Białowieskiej powinna być poddana „ochronie czynnej”, polegającej na podejmowaniu przez ludzi działań ukierunkowanych na ochronę różnorodności biologicznej, jak i bogactwa przyrodniczego i kulturowego. Uważamy, że takie postępowanie pozwoli na możliwie najlepsze zachowanie wszechstronnych walorów Puszczy Białowieskiej i rozwój regionu, dla dobra przyszłych pokoleń.

Przedstawiciele samorządów regionu Puszczy Białowieskiej:

1. Starosta Hajnowski - Mirosław Romaniuk..... *Mirosław Romaniuk*
2. Burmistrz Hajnówki – Jerzy Sirak *Jerzy Sirak*
3. Wójt Gminy Białowieża – Grzegorz Kasprówicz..... *Grzegorz Kasprówicz*
4. Wójt Gminy Hajnówka – Lucyna Smoktunowicz..... *Lucyna Smoktunowicz*
5. Wójt Gminy Narewka – Mikołaj Pawilcz..... *Mikołaj Pawilcz*
6. Wójt Gminy Dubicze Cerkiewne – Leon Małaszewski..... *Leon Małaszewski*
7. Burmistrz Kleszczel – Aleksander Sielicki..... *Aleksander Sielicki*
8. Wójt Gminy Narew – Andrzej Pleskowicz..... *Andrzej Pleskowicz*
9. Wójt Gminy Czyże – Jerzy Wasiluk..... *Jerzy Wasiluk*
10. Wójt Gminy Czeremcha – Michał Wróblewski *Michał Wróblewski*